

Het moet beter!

'De accountant had op zijn minst met enige vasthoudendheid signalen moeten afgeven aan commissarissen over het gebrek aan controlemechanismen en over de toon aan de top.' Dat schrijft het FD in haar redactioneel commentaar van 19 juni.

Het gaat over [Imtech](#), maar het commentaar is veelzeggend. Door kwesties als Vestia, Imtech en Amarantis wordt steeds duidelijker dat de maatschappij een accountant die formeel juist maar passief opereert niet meer accepteert.

Recent ben ik bij twee bijeenkomsten met Kamerleden geweest, waarin de signalerende rol van de accountant nadrukkelijk aan de orde kwam. Op 10 juni was er een [door de PvdA-fractie georganiseerd debat](#) over het accountantsberoep en deze week was ik bij de parlementaire enquête woningcorporaties om hen te brieven over de rol en verantwoordelijkheid van de controlerend accountant.

Ook de politiek verwacht dat de accountant zijn signalerend vermogen inzet ten behoeve van bestuurders, commissarissen en andere stakeholders. Dat gaat verder dan alleen een formele controle van de jaarrekening. Observeren is bovendien niet langer genoeg, het gaat om tijdige en gerichte interventie. Hoe gaan wij daar mee om?

1. Gezien het maatschappelijk belang van de signaalfunctie zal de NBA de cursus "Zeg wat je ziet" [verplicht stellen](#). Deze cursus is bedoeld om de communicatieve vaardigheden van leden in de openbare praktijk, maar ook van intern- en overheidsaccountants, te vergroten.

2. Daarnaast werkt de beroepsorganisatie aan een publicatie met 'best practices' op het gebied van signalerend vermogen, die in het najaar zal verschijnen.

3. Naast 'signaleren' staat 'leren' hoog op de NBA-agenda. Ook hier heeft het bestuur besloten tot invoering van een intensief programma, in dit geval voor verbetering van de controlekwaliteit. Onderdeel daarvan is een permanente educatie verplichting voor 2014, voor alle accountants werkzaam in de controlepraktijk. Deze verplichting omvat drie onderdelen:

- de eerder genoemde cursus "Zeg wat je ziet",
- een kennistoets gericht op relevante regelgeving ("Ken de COS") en
- het bespreken van een controledossier met een mentor ("Toets je beste dossier").

Accountants die eerder aan een kennistoets en dossierreview van vergelijkbare zwaarte onderworpen zijn geweest komen in aanmerking voor vrijstelling. Dit neemt niet weg dat hier sprake is van een substantiële verplichting.

De ambitie ligt hoog: het moet afgelopen zijn met het stelselmatig niet voldoen aan de kwaliteitseisen. Het Moet Beter, en dat is dan ook tegelijkertijd de ondubbelzinnige titel van het verbeterprogramma, dat ik ook op de ledenvergadering zal toelichten.

Dat programma bestaat voorts uit veel uitwisseling van kennis en ervaring rond kwaliteit en kwaliteitsbeheersing. Grote en middelgrote kantoren hebben toegezegd hun ervaring op dit punt te willen delen met kleinere kantoren. Want het gaat per slot om de reputatie van het beroep. In dat verband kwamen eerder de compliance officers van acht grote en middelgrote accountantsorganisaties bij elkaar om hun ervaringen met elkaar en met de NBA te delen.

Misschien is het toeval, maar deze week mocht ik een uur lang voor een gezelschap van bedrijfsartsen spreken over wat het accountantsberoep doet aan kwaliteitsverbetering. Dat gaf mij het gevoel dat er sprake is van een kentering in de wijze waarop naar ons beroep wordt gekeken. Nog steeds is er kritiek op het functioneren van accountants, maar de maatschappij ziet ook dat we als sector niet stil hebben gezeten en de handschoenen oppakken.

PS: 'Signaleren en communiceren' is ook het thema van de komende Accountantsdag.

Deel dit artikel

[Huub Wieleman](#) (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.

GERELATEERD

NIEUWS | 20 december 2021

Kwartiermakers roepen openbaar accountants op tot deelname onderzoek audit only-model

In opdracht van de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector doet SEO Economisch Onderzoek onderzoek naar de effecten van een audit only-model voor accountantsorganisaties.... →

NIEUWS | 17 december 2021

Werkgroep presenteert 'bouwstenen' voor kwaliteitsgerichte cultuur

De Werkgroep kwaliteitsgerichte cultuur, die rapporteert aan de Stuurgroep Publiek Belang, heeft een aantal 'bouwstenen' geïdentificeerd die het fundament vormen... →

MAGAZINE | 14 december 2021

Werkgroepen verankeren duurzame kwaliteitsverbetering

Zes werkgroepen moeten vanuit de 'Veranderagenda Audit' een impuls geven aan duurzame kwaliteitsverbetering van de accountantscontrole. Inmiddels komen ze op stoom.... →

NIEUWS | 13 december 2021

AFM licht rapport toe bij Busy Season Talks

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is op 14 december te gast bij de 33e editie van de Busy Season Talks op Clubhouse. In de 'huiskamer voor accountants' wordt... →

NIEUWS | 09 december 2021

AFM 'overwegend positief' over intern kwaliteitsonderzoek oob-kantoren

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is "overwegend positief" over het inzicht dat het intern kwaliteitsonderzoek (IKO) bij oob-accountantsorganisaties geeft in... →
